

PATVIRTINTA
Joniškio rajono savivaldybės
Jono Avyžiaus viešosios bibliotekos
direktoriaus 2019 m. kovo 26 d.
įsakymu Nr. V-22

JONIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS JONO AVYŽIAUS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS 2019–2021 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

I. SITUACIJOS ANALIZĖ

1.1. Išorinės aplinkos analizė

Politiniai veiksniai

Joniškio rajono savivaldybės Jono Avyžiaus viešosios bibliotekos (toliau – Biblioteka) 2019–2021 m. strateginės veiklos kryptys ir prioritetai nustatomi bei veikla organizuojama, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos suformuotas bibliotekų plėtros strategines kryptis 2016–2022 metams ir Joniškio rajono savivaldybės 2019–2021 m. strateginiame veiklos plane numatytus prioritetus ir strateginį tikslą „užtikrinti visuotinį švietimo prieinamumą ir kokybę, mažinti socialinę atskirtį, ugdyti visuomenės sveikatą, plėtoti kultūrinę veiklą ir skatinti bendruomeniškumą“. Įgyvendindama šį prioritetą, Biblioteka prisideda prie Joniškio rajono savivaldybės „Kultūros ir sporto plėtros programos“ (02) įgyvendinimo savivaldybėje.

Pagrindiniai Lietuvos bibliotekų veiklą nusakantys dokumentai – Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymas (1995, Nr. I-920), Valstybinė švietimo 2013–2022 metų strategija (2013, Nr. XII-745), „Bibliotekų plėtros strateginės kryptys 2016–2022 metams“, 2016-04-29 patvirtintos Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymu Nr. ĮV-344.

Šiuolaikinės viešosios bibliotekos gairės apibrėžtos „UNESCO Viešųjų bibliotekų manifestu 1994“. Laisvos prieigos prie informacijos internete principai deklaruojami IFLA (Tarptautinė bibliotekų asociacijų ir institucijų federacija) interneto manifeste. Įtakos bibliotekos veiklai turi ir kitų tarptautinių bibliotekinių organizacijų (Europos bibliotekų, informacijos ir dokumentacijos asociacijų biuro – EBLIDA, Tarptautinės nevyriausybinės asociacijos NAPLE, atstovaujančioms viešųjų bibliotekų nacionalinių valdymo institucijų interesams Europoje) dokumentai.

Reikšmingas politinis veiksnys – Lietuvos įstojimas į Europos Sąjungą. Didelės politinės svarbos dokumentai, darantys įtaką bibliotekų veiklai: 2014–2020 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programa, Kultūros objektų aktualizavimo 2014–2020 m. programa. Politines prielaidas bibliotekos raidai sudaro pagrindiniai valstybės raidos strateginiai dokumentai: Lietuvos kultūros politikos kaitos gairės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2010 m. birželio 30 d. nutarimu Nr. IX-977, Lietuvos pažangos ilgalaikės raidos strategija „Lietuva 2030“, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. IX-2015.

Svarbūs Bibliotekos veiklą liečiantys dokumentai: Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugpjūčio 25 d. nutarimu Nr. 933, Skaitymo skatinimo 2019–2024 metų programa, patvirtinta 2018 m. spalio 19 Lietuvos Respublikos kultūros ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymais Nr. IV-746/V-834, Regionų kultūros plėtros 2012–2020 metų programa, patvirtinta 2011 m. spalio 19 d. Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymu Nr. IV-639, Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo įstatymas (1998, Nr. VIII-822).

Ekonominiai veiksniai

Joniškio rajono savivaldybės Jono Avyžiaus viešosios bibliotekos ir teritorinių padalinių (filialų) veiklos efektyvumas tiesiogiai priklauso nuo finansinių išteklių, proporcingo ir tikslingo finansavimo, gaunamo iš valstybės ir rajono savivaldybės biudžetų. Biblioteka finansuojama iš kelių šaltinių: rajono savivaldybės skiriami asignavimai, valstybės lėšos dokumentams įsigyti, projektų lėšos, už mokamas paslaugas gautos lėšos.

Pastaraisiais metais Joniškio rajono savivaldybėje buvo stebima neigiama natūrali gyventojų kaita, mažėja gyventojų. Bet yra ir teigiamų poslinkių – atnaujinamos ir remontuojamos miesto viešosios erdvės, stiprėja kaimo bendruomenės, tai ypač svarbu, nes kaimo vietovės Joniškio rajono savivaldybėje užima apie didžiąją dalį savivaldybės teritorijos.

Rajono savivaldybės ekonominė raida ir veiklos prioritetai tiesiogiai veikia rajono bibliotekų tinklą. Mažėjant gyventojų rajone, ekonomikos rodikliai irgi nekyla, mažėja gyventojų finansinės galimybės. Tai formuoja augantį nemokamų kultūrinių renginių bei informacinių paslaugų poreikį rajone. Brangstant informacijos ištekliams, patalpų eksploatacijai, interneto ryšiui, kitoms bibliotekos naudojamoms paslaugoms, Biblioteka negali pilnai patenkinti vis didėjančių Bibliotekos vartotojų poreikių. Lėtai atnaujinamas Bibliotekos dokumentų fondas, trūksta lėšų naujoms šiuolaikinėms informacinėms technologijoms įsigyti bei atnaujinti, filialų patalpoms renovuoti, Bibliotekos specialistams skatinti.

1152 kv. km savivaldybės teritorijoje veikia Viešoji biblioteka ir 18 teritorinių padalinių (filialų). 2019 metų pradžioje rajono bibliotekų paslaugomis naudojosi 30,6 proc. savivaldybės gyventojų.

Socialiniai veiksniai

Valstybės ekonomika tiesiogiai veikia šalies gyventojų poreikius ir elgseną, dalyvavimą kultūriniame gyvenime.

2018 m. liepos 1 d. Lietuvos Statistikos departamento duomenimis Joniškio rajono savivaldybės teritorijoje gyveno 21 435 gyventojai, iš jų Joniškio mieste – 9 804, kaimo ir miestelių teritorijose – 11 631. Per metus gyventojų skaičius Joniškio rajono savivaldybėje sumažėjo 558 gyventojais. Atitinkamai mažėja ir Bibliotekos vartotojų. Nemaža dalis bibliotekos vartotojų priklauso socialinės atskirties grupėms: bedarbiai, pensininkai, neįgalieji, vaikai, augantys skurdžiose ar nepilnose šeimose ir pan.

Svarbiausi socialiniai veiksniai, darantys įtaką Bibliotekos veiklai, yra:

- Gyventojų migracija ir su tuo susijęs mažėjantis gyventojų skaičius rajone.
- Mokyklų uždarymas, mažėjant vaikų skaičiui.
- Spartus gyventojų senėjimas.
- Augantis nedarbas.
- Socialiai pažeidžiamų visuomenės narių skaičiaus augimas ir didėjanti socialinė atskirtis.
 - Visuomenės vertybių kaita – vartotojiškų nuostatų dominavimas, dvasinių vertybių nuvertėjimas.
 - Bibliotekai ir bibliotekininkams keliamų aukštų reikalavimų ir augančių atliekamų funkcijų sudėtingumo lygio neatitikimas žemam Bibliotekos ir bibliotekininko prestižui visuomenėje.
 - Maži bibliotekininkų atlyginimai, darantys įtaką kvalifikuotų ir motyvuotų bibliotekos specialistų pritraukimui.

Bibliotekoje vykdoma knygnešystės paslauga, norint pasiekti tas vartotojų grupes, kurios pačios neįgali ar sunkiai įgali pasinaudoti tiesiogiai bibliotekos paslaugomis. Senjorai ir neįgalieji aptarnaujami namuose (pagal pageidavimą), palaikomi glaudūs ryšiai su socialinėmis ir globos įstaigomis, organizuojami gyventojų kompiuterinio raštingumo mokymai ir kita.

Jaunimo skaitymo, informacijos rinkimo įpročiai vis labiau pagrįsti internetinės komunikacijos priemonėmis ir dalis tradicinių bibliotekos paslaugų tampa mažiau reikalingos, todėl ieškoma naujų darbų formų, kurios padėtų tiksliau identifikuoti vartotojų poreikius ir patenkinti jų reikmes.

Technologiniai veiksmai

Informacinių technologijų raida sudarė palankias sąlygas iš esmės patobulinti Bibliotekos vykdomas funkcijas. Vartotojai gali naudotis Bibliotekoje nemokamu internetu, teikiamos dokumentų kopijavimo, spausdinimo, skenavimo paslaugos.

Rajono bibliotekų sistemoje įrengtos 102 kompiuterizuotos darbo vietos, iš jų 62 vartotojams, 40 darbuotojams. Vartotojams skirta 14 multifunkcinių aparatų, 2 kopijavimo aparatai, 1 skeneris.

Pagal Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos ir LR Kultūros ministerijos projektą „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ 2018 m. Biblioteka gavo naujų technologijų (3D spausdintuvus, mikrokompiuteriai, negatyvų ir nuotraukų skeneris, rašalinis spausdintuvus, grafinė planšetė, edukaciniai dronai, mikrokompiuteriai). Projektu siekiama skatinti naujų produktų ir paslaugų atsiradimą įvairiose vietovėse, nepriklausomai nuo esamos infrastruktūros ar ekonomikos lygio.

Bibliotekos renginiai tapo informatyvesni, pagerėjo jų kokybė. Bibliotekos Vaikų literatūros skyriuje įrengta interaktyvių žaidimų zona (televizorius, Xbox žaidimų konsolė, žaidimų komplektas). Bibliotekoje įdiegta LIBIS (Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos) programa, kuri pagerino ir išplėtė informacijos perteikimo galimybes, pateikiant ją vartotojams, leido kompiuterizuoti sunkiausiai, daug darbo sąnaudų reikalaujančius bibliotekinius, bibliografinius, statistinius procesus. Viešosios interneto prieigos taškuose, įrengtuose Viešojoje bibliotekoje ir teritoriniuose padaliniuose (filialuose), gyventojai turi galimybę mokytis

kompiuterinio raštingumo pagrindų, naudotis e. bankininkystės, e. valdžios paslaugomis, naudotis internetu savišvietai, mokymuisi, darbo paieškai, laisvalaikio praleidimui. Teikiamos dokumentų kopijavimo, spausdinimo, skenavimo paslaugos.

1.2. Vidinės aplinkos analizė

Teisinė bazė

Joniškio rajono savivaldybės Jono Avyžiaus viešosios bibliotekos ir teritorinių padalinių (filialų) veikla grindžiama Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatymu (1995, Nr. 51-1245), Joniškio rajono savivaldybės tarybos sprendimais bei potvarkiais, Joniškio rajono savivaldybės Jono Avyžiaus viešosios bibliotekos nuostatais, patvirtintais 2015 m. gruodžio 17 d. Joniškio rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-250. Darbo tvarką Bibliotekoje apibrėžia „Joniškio rajono savivaldybės Jono Avyžiaus viešosios bibliotekos darbo tvarkos taisyklės“. Skyrių ir teritorinių padalinių (filialų) tikslai, uždaviniai, funkcijos, teisės ir pareigos nurodytos skyrių ir teritorinių padalinių (filialų) veiklos nuostatuose, pareigybių aprašymuose. Bibliotekoje veikiančių komisijų, tarybų veiklą reglamentuoja nuostatai, tvarkos aprašai, taisyklės. Bibliotekos vartotojų aptarnavimą reglamentuoja „Naudojimosi Joniškio rajono savivaldybės Jono Avyžiaus viešąja biblioteka taisyklės“, patvirtintos bibliotekos direktoriaus 2018 m. gruodžio 10 d. įsakymu Nr. 72-V, ir „LIBIS bendro skaitytojo pažymėjimo naudojimo taisyklės“, patvirtintos Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos generalinio direktoriaus 2011 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. B-164. Mokamos paslaugos teikiamos vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių įsteigtų bibliotekų teikiamų mokamų paslaugų sąrašu, patvirtintu Lietuvos respublikos kultūros ministro 2005 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. IV-502, „Mokamų paslaugų sąrašu“, patvirtintu Joniškio rajono savivaldybės tarybos 2016 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. T-59. Bibliotekos dokumentai (knygos, periodiniai leidiniai ir kt.) komplektuojami laikantis „Joniškio rajono savivaldybės Jono Avyžiaus viešosios bibliotekos dokumentų apskaitos ir saugojimo tvarkos aprašu“, patvirtintu 2017 m. spalio 25 d. bibliotekos direktoriaus įsakymu Nr. 74-V.

Organizacinė struktūra

Joniškio rajono savivaldybės Jono Avyžiaus viešosios bibliotekos organizavimo ir valdymo bendruosius principus nustato Bibliotekos nuostatai. Bibliotekos darbuotojai į darbą priimami ir atleidžiami Lietuvos Respublikos darbo kodekso ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Bibliotekos struktūrą sudaro: Viešoji biblioteka ir 18 filialų – 1 mieste ir 17 kaimo teritorijoje. Viešąją biblioteką sudaro 5 skyriai: Skaitytojų aptarnavimo, Informacijos ir kraštotyros, Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo, Vaikų literatūros, Ūkio ir bendrasis skyriai bei administracija ir 18 teritorinių padalinių (filialų) darbuotojai, pavaldūs Bibliotekos direktoriui. Viešajai bibliotekai vadovauja direktorius, veikiantis pagal bibliotekos nuostatus.

Žmogiškieji ištekliai

Viešojoje bibliotekoje ir teritoriniuose padaliniuose (filialuose) dirba 36 bibliotekininkai, iš jų turinčių aukštąjį išsilavinimą 22, aukštesnįjį 14.

Kadangi vienas svarbiausių bibliotekos uždavinių yra nuolat kintančių visuomenės informacijos ir žinių poreikių tenkinimas, o tinkamą šio uždavinio vykdymą lemia darbuotojų

kvalifikacija, jų žinios ir gebėjimai, vis didesnis dėmesys skiriamas darbuotojų profesiniam ugdymui. Bibliotekininkai reguliariai dalyvauja mokymuose ir tobulina profesinę kompetenciją. Kasmet įvairiuose mokymuose, seminaruose dalyvauja visi rajono bibliotekininkai. Didžioji dauguma įgiję Europos kompiuterio vartotojo (ECDL) pažymėjimus, keli darbuotojai gerai moka anglų kalbą. Darbuotojai pastoviai tobulina kompiuterinio raštingumo žinias.

Planavimo sistema

Bibliotekos veikla organizuojama vadovaujantis Joniškio rajono savivaldybės strateginiu veiklos planu, Bibliotekos strateginiu planu 2019–2021 m., metiniu Bibliotekos veiklos planu.

Planuose numatoma, kaip optimaliai panaudoti turimus ir planuojamus gauti finansinius, materialinius ir žmogiškuosius išteklius misijai vykdyti ir užsibrėžtiems strateginiams tikslams pasiekti. Vadovaudamiesi strateginiais planavimo dokumentais, skyrių vedėjai, teritorinių padalinių (filialų) bibliotekininkai rengia einamųjų metų veiklos planus, Bibliotekoje rengiami mėnesio renginių planai, skelbiami žiniasklaidos priemonėse ir interneto svetainėje.

Finansiniai ištekliai

Biblioteka yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš valstybės ir rajono savivaldybės biudžetų. Finansiniai ištekliai naudojami veiklai užtikrinti, darbuotojų darbo užmokesčiui, dokumentų fondo komplektavimui, patalpų eksploatacijai, kompiuterinės technikos bei programų atnaujinimui. Papildomų lėšų Biblioteka gauna teikdama mokamas paslaugas ir rengdama projektus.

Finansiniai bibliotekos ištekliai neatitinka bibliotekos poreikių inovatyvioms bibliotekos funkcijoms vykdyti. Bibliotekos kultūrinė šviečiamoji veikla iš dalies organizuojama projekcinės veiklos pagrindu.

Papildomų lėšų biblioteka gauna iš Lietuvos Kultūros tarybos remiamų projektų, kitų programų, fizinių, juridinių asmenų paramos ir teikdama mokamas paslaugas. Finansiniai bibliotekos ištekliai negali patenkinti augančių bibliotekos poreikių, todėl prognozuojamas lėšų stygius naujoms, inovatyvioms bibliotekos funkcijoms vykdyti.

Materialiniai ištekliai

Bibliotekos materialinę bazę sudaro pastatas adresu Vilniaus g. 3, baldai, bibliotekinė įranga, organizacinė technika, bibliotekos fondo dokumentai (spaudiniai, garso ir vaizdo, elektroniniai dokumentai), vertingi meno kūriniai, kompiuterinė įranga bei jų tinklai, programinė įranga, komunikacinė įranga, lengvasis automobilis.

Bibliotekoje trūksta vietos naujų technologijų ir jaunimo erdvei įkurti. Biblioteka turi neįrengtą trečiąjį aukštą. Ji įrengus būtų galima įkurti minėtas erdves ir lankytojams pasiūlyti kuo įvairesnių paslaugų.

2017 m. Vaikų literatūros skyriuje buvo atliktas remontas: apšiltintos ir išdažytos sienos, pakeistos lubos ir apšvietimas. Patalpos tapo šviesesnės, jaukesnės. Informacijos ir kraštotyros skyriaus patalpose bei Bendrojoje ir Interneto skaityklose padarytas remontas. Interneto skaitykla persikėlė į didesnes patalpas, kuriose sudarytos geresnės sąlygos darbui tiek vartotojams, tiek darbuotojais.

Prastesnė padėtis keliuose kaimų filialuose, kur reikalingas remontas, kad būtų sukurtos tinkamos sąlygos darbuotojams ir lankytojams.

Per 2018 m. Linkaičių filiale įrengta nauja šildymo sistema, pertvarkytos vidaus patalpos, Kepalių filiale atlikta buitinių atliekų mazgo rekonstrukcija, Viešosios bibliotekos kiemo teritorijoje nuvesta lietaus kanalizacija, Pertvarkytos Skaitytojų aptarnavimo skyriaus knygų fondo patalpos, Kriukų filiale atliktas bibliotekos remontas. 2018 m. sukurta nauja Bibliotekos interneto svetainė.

Apskaitos tinkamumas

Biblioteka valdomo turto ir finansinių išteklių apskaitą organizuoja savarankiškai, vadovaudamasi šią sritį reglamentuojančiais teisės aktais: Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklėmis ir kitais teisės aktais. Buhalterinė apskaita tvarkoma vadovaujantis viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais. Apskaita yra tvarkoma naudojant buhalterinę programą LABBIS ir viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacinę sistemą (VSAKIS). Bendrieji apskaitos bibliotekoje principai įgyvendinami vadovaujantis Apskaitos politikos nuostatomis. Bibliotekos veiklos turinio apskaitos sistema atitinka Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos nustatytus apskaitos sistemos reikalavimus.

Informacinių technologijų infrastruktūra

Bibliotekoje įdiegtas vietinis kompiuterių tinklas. 97,5 proc. bibliotekininkų darbo vietų yra kompiuterizuotos ir turi prieigą prie interneto. Viešojame bibliotekoje ir 3 filialuose bibliotekinių procesų organizavimui naudojama automatizuota bibliotekų informacijos sistema LIBIS. Daug dėmesio skiriama gyventojų kompiuterinio raštingumo mokymui. Vidaus ir išorės komunikacijos funkcijų vykdymui sukurtas bibliotekos tinklalapis www.joniskis.rvb.lt, bibliotekos paskyra socialiniame tinkle *Facebook*.

Nuolat atnaujinamoje bibliotekos svetainėje teikiamos žinios apie biblioteką ir veiklą, pristatomos naujos knygos, naujienos ir informacija apie renginius, akcijas, veikia paslauga „Klausk bibliotekininko“ ir kt. Apie bibliotekos veiklą informuoja respublikinės ir vietinės žiniasklaidos priemonės, biblioteka rengia skelbimus, lankstinukus, plakatus ir kitą informacinę medžiagą apie bibliotekos veiklą.

Vidaus kontrolės sistema

Bibliotekos veiklą reglamentuoja bibliotekos, jos padalinių nuostatai ir darbuotojų pareigybių aprašymai. Vidaus darbo kontrolė vykdoma vadovaujantis bibliotekos direktoriaus įsakymu patvirtintomis vidaus darbo tvarkos taisyklėmis ir atskirų darbo procesų organizavimo reglamentais bei taisyklėmis.

Bibliotekoje veikia pakopinė veiklos ataskaitų sistema:

- Kas metai skyrių vedėjai rengia skyriaus metinę statistinę ir tekstinę veiklos ataskaitas, kurias teikia direktoriaus pavaduotojui; filialų vyresnieji bibliotekininkai filialo metinę statistinę ataskaitą pildo elektroniniu būdu Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos statistikos modulyje; tekstinę veiklos ataskaitą teikia direktoriaus pavaduotojui.

- Kas metai vyksta ataskaitinis Bibliotekos darbuotojų susirinkimas, kuriame aptariami metų veiklos rezultatai, pasiekimai ir trūkumai, veikloje iškylančios problemos;
- Kartą per ketvirtį arba esant poreikiui ir dažniau organizuojami visuotiniai darbuotojų pasitarimai;
- Kas mėnesį skyrių vedėjai ir teritorinių padalinių (filialų) vyresnieji bibliotekininkai teikia informaciją apie pagrindinių rodiklių vykdymą direktoriaus pavaduotojui.

1. 3. SSGG (stiprybių, silpnybių, galimybių, grėsmių) analizė

Stiprybės

- ✓ Biblioteka atvira bendruomenei, teikia nemokamas kultūrinės ir informacinės paslaugas
- ✓ Patyrę, kvalifikuoti, kompetentingi specialistai
- ✓ Dalyvavimas projektuose, projektų valdymo patirtis
- ✓ Bendradarbiavimas su NVO, švietimo ir kitomis įstaigomis
- ✓ Kompiuterizuoti pagrindiniai bibliotekinio darbo procesai (naudojama LIBIS programinė įranga)
- ✓ Atnaujintos Viešosios bibliotekos ir dalies teritorinių padalinių (filialų) patalpos
- ✓ Aktyvus bibliotekų veiklos viešinimas
- ✓ Įvairūs ir kokybiški renginiai
- ✓ Dėmesys socialinės atskirties pažeidžiamoms grupėms
- ✓ Naujų, šiuolaikiškų technologijų pasiūla

Silpnybės

- ✓ Mažai jaunų specialistų
- ✓ Dėl lėšų stokos lėtai atnaujinama kompiuterinė technika
- ✓ Neišspręstos kai kurių filialų patalpų funkcionalumo ir šildymo problemos
- ✓ Neįdiegta LIBIS Skaitytojų aptarnavimo posistemė 15 kaimo teritorinių padalinių (filialų)
- ✓ Specialistų, mokančių užsienio kalbas, trūkumas
- ✓ Silpni tarptautiniai ryšiai

Galimybės

- ✓ Bibliotekų modernizavimas ir naujų paslaugų kūrimas
- ✓ Kultūrinės bei edukacinės veiklos aktyvinimas, materialinės bazės stiprinimas dalyvaujant projektuose
- ✓ Aktyvus bendradarbiavimas su jaunimo organizacijomis, plečiant paslaugas jaunimui, sudarant sąlygas aktyviau naudotis bibliotekų sukauptomis vertybėmis, edukacinėmis programomis
- ✓ Bibliotekos ir jos paslaugų matomumas ir pripažinimas bendruomenėje bei žiniasklaidoje (stiprina konkurencingumą su kitomis kultūros įstaigomis)
- ✓ Galimybė organizuoti neformalųjį suaugusiųjų, vaikų ir jaunimo švietimą
- ✓ Mūsų šalies ir užsienio bibliotekų patirties studijavimas ir pritaikymas Bibliotekos veikloje
- ✓ Teritorinių padalinių (filialų) patalpų remontas (arba perkėlimas į kitas patalpas), šildymo problemų sprendimas

- ✓ Rėmėjų paieška renginių organizavimui ir naujų veiklų rėmimui
- ✓ Specialistų dalyvavimas kvalifikacijos tobulinimo programose
- ✓ Partnerystės ryšių užmezgimas su Lietuvos ir užsienio bibliotekomis

Grėsmės

- ✓ Nepakankamas finansavimas siaurina Bibliotekos veiklos galimybes
- ✓ Darbo krūvio didėjimas, aukšti kvalifikaciniai reikalavimai ir mažas darbo užmokestis
- ✓ Mažėjantis gyventojų skaičius lemia pagrindinių rodiklių mažėjimą, skolininkų skaičiaus didėjimą
- ✓ Nepakankamas Bibliotekos, kaip kultūros, informacijos ir švietimo įstaigos, vertinimas

II. STARTEGINIAI RYŠIAI

Stiprybių panaudojimas galimybėms įgyvendinti:

- ✓ Panaudoti bibliotekos darbuotojų sukauptą projektų rengimo ir valdymo patirtį, užsitikrinant Vyriausybės programų įsisavinimą bei tarptautinių projektų paramą

Silpnybių ištaisymas pasinaudojant galimybėmis:

- ✓ Pagerėjus bibliotekos finansavimui įdarbinti jaunos specialistus, skatinti kūrybiškumą, novatoriškumą ir iniciatyvą

Stiprybių panaudojimas grėsmėms pašalinti:

- ✓ Bibliotekos dalyvavimas projektuose padės tobulinti informacines paslaugas
- ✓ Finansuojamų projektų vykdymo laikotarpiu sukurta infrastruktūra bus naudojama informacinėms paslaugoms plėtoti

Silpnybių pašalinimas grėsmėms sumažinti:

- ✓ Įgyvendinus Bibliotekos pastato 3 aukšto rekonstrukciją) bus sudarytos geresnės sąlygos vartotojams ir darbuotojams

III. BIBLIOTEKOS MISIJA, VIZIJA

Bibliotekos misija – užtikrinti rajono gyventojų poreikius atitinkančią prieigą prie informacijos, žinių ir kultūros, panaudojant tradicinius išteklius ir modernias technologijas skatinti skaitymą, stiprinti bibliotekos informacines, neformaliojo švietimo ir kultūrinės funkcijas.

Bibliotekos vizija – patraukli ir patogi darbai, mokymuisi, savišvietai, poilsiui, tenkinanti visuomenės skaitymo ir informacinius poreikius biblioteka.

IV. STRATEGINIAI TIKSLAI

- ✓ Tapti moderniu ir patraukliu bendruomenės informacijos, edukacijos, mokymo, kultūros ir laisvalaikio centru.
- ✓ Tobulinti Bibliotekos specialistų kompetencijas, siekiant gerinti bibliotekų veiklą, tenkinti vartotojų poreikius.
- ✓ Atnaujinti Viešosios bibliotekos ir filialų infrastruktūrą, kad jie taptų bendruomenei inovatyviomis erdvėmis, kuriose bendraujama, keičiamasi nuomonėmis, ugdoma tolerancija, pilietiškumas, kūrybiškumas.

Strateginių tikslų aprašymas ir vertinimo kriterijai

1. Tikslas: tapti moderniu ir patraukliu bendruomenės informacijos, mokymo, kultūros ir laisvalaikio centru

Tikslo aprašymas:

Patalpų ir vartotojų aptarnavimo technikos atnaujinimas bei pritaikymas darbui bei vartotojų reikmėms. Rajono bibliotekų fondų atnaujinimas. Universalus dokumentų fondo kaupimas, tvarkymas, saugojimas, prieigos prie fondų vartotojams užtikrinimas. Joniškio krašto dokumentinio kultūros paveldo kaupimas, saugojimas, aktualinimas ir sklaida. Elektronines bibliotekos paslaugų ir produktų kūrimas ir plėtojimas, viešos prieigos prie bendruomenės poreikius atitinkančio skaitmeninio turinio užtikrinimas, gyventojų įgūdžius juo naudotis tobulinimas ir gyventojų išitraukimą į mokymąsi visą gyvenimą didinimas. Kultūrinės aplinkos bibliotekos erdvėse kūrimas, laisvalaikio paslaugų įvairovė ir kokybė bei prieinamumas visiems rajono gyventojams. Bibliotekos paslaugų, atitinkančių bendruomenės poreikius ir prioritetus, kokybės ir prieinamumo užtikrinimas. Gyventojų teigiamo požiūrio į skaitymą formavimas, kultūrinių renginių prieinamumo bendruomenei didinimas, panaudojant bibliotekoje sukauptą universalų dokumentų fondą, informacines technologijas ir kūrybinę veiklą. Dalyvavimas tarptautinėse, respublikinėse ir regioninėse kultūros programose/projektuose. Gerinti teritorinių padalinių (filialų) materialinę būklę ir atnaujinti fondus.

Tikslo vertinimo kriterijai

Patalpų ir kompiuterinės technikos būklė.

Gyventojų sutelkimo procentas.

Fondo dydis. Pasiiekimo indikatorius – Bibliotekų fondų apyvarta, išduotis ir skaitomumas.

Vartotojų, lankytojų, išduoties skaičius.

Renginių ir edukacijų skaičius. Renginių dalyvių skaičius.

Įgyvendintų programų/projektų skaičius.

2. Tikslas: formuoti teigiamą bibliotekos ir bibliotekininkų įvaizdį, skatinantį vartotojų pasitikėjimą bei pasirinkimą naudotis bibliotekos teikiamomis paslaugomis.

Tikslo aprašymas:

Rinkodaros ir viešųjų ryšių veiklų organizavimas. Bibliotekos organizacinės kultūros ir efektyvaus valdymo tobulinimas. Bibliotekininkų kvalifikacijos lygio kėlimas. Bibliotekos materialinės bazės gerinimas. Informacijos apie bibliotekos paslaugas sklaida

Tikslo vertinimo kriterijai:

Bibliotekos partnerių ir rėmėjų skaičius.

Bibliotekos darbuotojų, dalyvavusių kvalifikacijos tobulinimo veiklose, skaičius.

Rekonstruotų erdvių, įsigyto inventoriaus, kompiuterinės bei programinės įrangos skaičius.

Viešųjų ryšių priemonių skaičius.

Vykdoma vartotojų apklausa.

Informacinių iniciatyvų skaičius.

3. Tikslas: atnaujinti Viešosios bibliotekos ir teritorinių padalinių (filialų) infrastruktūrą, kad jie taptų bendruomenei inovatyviomis erdvėmis, kuriose bendraujama, keičiamasi nuomonėmis, ugdoma tolerancija, pilietiškumas, kūrybiškumas.

Tikslo aprašymas:

Specialiųjų paketų įdiegimas, naujų erdvių įrengimas, atnaujinta Bibliotekos kompiuterinė ir programinė įranga.

Tikslo vertinimo kriterijai:

Įdiegtų specialiųjų paketų skaičius.

LNB projekte „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ numatytas įrangos skaičius.

V. STRATEGINIŲ TIKSLŲ ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS 2019–2021 M.

Eil. Nr.	Priemonė	Kriterijus	Planuojamas įvykdymo laikas	Atsakingas
1. Tikslas: tapti moderniu ir patraukliu bendruomenės informacijos, mokymo, kultūros ir laisvalaikio centru.				
1.1. Uždavinys. Užtikrinti rajono bendruomenės prieinamumą prie įvairių informacijos šaltinių, gerinti bibliotekos paslaugų kokybę, skatinti gyventojus naudotis bibliotekos tradicinėmis ir moderniomis technologijomis pagrįstomis paslaugomis, didinti neformaliojo suaugusių ir vaikų švietimo paslaugų įvairovę, prieinamumą ir kokybę				
1.1.1.	Kaupti, organizuoti ir tvarkyti dokumentų fondą, atitinkantį rajono bendruomenės skaitymo ir informacinius poreikius	Įsigytų dokumentų skaičius	2019–2021	Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyrius
1.1.2.	Organizuoti ir sudaryti prieigą prie bibliotekos fondo ir kitų informacijos šaltinių panaudojant šiuolaikines technologijas	Bibliografinių įrašų skaičius bibliotekos elektroniniame kataloge; Atsaktų informacinių užklausų skaičius	2019–2021	Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyrius
1.1.3.	Skatinti gyventojus naudotis biblioteka, gerinti bibliotekos paslaugų kokybę, teikti elektronines paslaugas	Vartotojų skaičius, dokumentų skaičius, atsaktų užklausų skaičius	2019–2021	Administracija, Informacijos ir kraštotyros skyrius, Skaitytojų aptarnavimo skyrius, Dok. komplektavimo ir tvarkymo sk. Vaikų lit. sk., teritoriniai padaliniai (filialai)
1.1.4.	Užtikrinti nemokamą prieigą viešosios interneto prieigos taškuose, skatinti vartotojų	Mokymų skaičius dalyvių,	2019–2021	Administracija, Informacijos ir kraštotyros sk.,

	nuolatinį informacinį mokymąsi, stiprinti ir ugdyti gyventojų skaitmeninius įgūdžius	dalyvavusių mokymuose skaičius		teritoriniai padaliniai (filialai)
1.1.5.	Didinti neformaliojo suaugusiųjų, vaikų ir jaunimo švietimo paslaugų įvairovę, prieinamumą ir kokybę	Renginių ir edukacijų skaičius	2019–2021	Vaikų literatūros skyrius, Skaitytojų aptarnavimo skyrius, Informacijos ir kraštotyros sk., teritoriniai padaliniai (filialai)
1.1.6.	Formuoti bibliotekos, kaip patrauklios informacijos, švietimo ir kultūros įstaigos, įvaizdį, populiarinti bibliotekos paslaugas viešojoje erdvėje	Pranešimų spaudoje ir internete apie bibliotekos veiklą skaičius	2019–2021	Administracija, renginių organizatoriai
1.1.7.	Bendradarbiauti su socialiniais partneriais, kitomis įstaigomis, nevyriausybinėmis (NVO) ir jaunimo organizacijomis, kraštiečiais	Organizacijų, įstaigų skaičius	2019–2021	Administracija, skyriai, teritoriniai padaliniai (filialai)
1.2. Uždavinys: siekti aukštos bibliotekos organizacinės kultūros ir efektyvaus valdymo, paremto veiklos stebėseną, analizę, kontrolę ir poveikio vertinimą.				
1.2.1.	Kasmet rengti rajono bibliotekų veiklos planus, statistines ir tekstines ataskaitas.	Planų, ataskaitų skaičius	2019–2021	Administracija, skyrių vedėjai ir teritorinių padalinių (filialų) darbuotojai
1.2.2.	Vykdyti vidaus kontrolės planą, reguliariai atliekant padalinių (filialų) patikrinimus.	Patikrintų filialų skaičius	2019–2021	Administracija
1.2.3.	Organizuoti bibliotekininkų pasitarimus	Pasitarimų skaičius, bibliotekininkų parengtų pranešimų skaičius	2019–2021	Administracija
1.2.4.	Vykdyti poveikio vertinimo veiklą.	Anketų, apklausų skaičius	2019–2021	Administracija
1.2.5.	Peržiūrėti Bibliotekos struktūrą.	Teritorinių padalinių ir skyrių skaičius	2019–2021	Administracija
1.3. Uždavinys. Užtikrinti skaitymo skatinimo ir kraštiečių kūrybos sklaidos programos įgyvendinimą, didinti kultūrinių renginių ir projektų įvairovę				
1.3.1.	Įgyvendinti skaitymo skatinimo ir kraštiečių kūrybos sklaidos iniciatyvas, rengti skaitymo skatinimo projektus	Įgyvendintų iniciatyvų ir projektų skaičius	2019–2021	Administracija, skyriai, teritoriniai padaliniai (filialai)

2. Tikslas: tobulinti Bibliotekos specialistų kompetencijas, siekiant gerinti bibliotekų veiklą, tenkinti vartotojų poreikius				
2.3. Uždavinys. Organizuoti ir dalyvauti profesinio ugdymo renginiuose ir mokymuose, teikti metodinę pagalbą, profesionaliai vadovauti bibliotekai				
2.1.1.	Tobulinti profesines žinias ir įgūdžius, organizuoti metodinę veiklą	Bibliotekos darbuotojų, dalyvavusių kvalifikacijos tobulinimo veiklose, skaičius	2019–2021	Administracija
2.1.2.	Tobulinti vadovavimo įgūdžius	Administracijos, skyrių vedėjų, dalyvavusių mokymuose skaičius	2019–2021	Administracija
2.4. Uždavinys. Aktyvinti bendradarbiavimą su Lietuvos ir užsienio šalių bibliotekomis				
2.2.1.	Kasmet nuvykti į vieną Lietuvos viešąją biblioteką pasidalinti patirtimi	Išvykų skaičius	2019–2021	Administracija
2.2.2.	Atnaujinti bendradarbiavimą su užsienio šalių bibliotekomis	Bibliotekų skaičius	2019–2021	Administracija
3. Tikslas: atnaujinti Viešosios bibliotekos ir teritorinių padalinių (filialų) infrastruktūrą, kad jie taptų bendruomenei inovatyviomis erdvėmis, kuriose bendraujama, keičiamasi nuomonėmis, ugdoma tolerancija, pilietiškumas, kūrybiškumas				
3.1. Uždavinys. Modernizuoti Joniškio rajono savivaldybės Jono Avyžiaus viešąją biblioteką ir teritorinius padalinius (filialus)				
3.1.1.	Įdiegti Kūrybinį paketą (galingas kompiuteris, skirtas vaizdo, garso apdorojimui, didelis monitorius; negatyvų ir nuotraukų skaitmeninimo skeneris; rašalinis spausdintuvas nuotraukų spausdinimui; grafikos planšetė; 2 planšetės filmavimui, fotografavimui)	Paketų skaičius	2019–2021	Administracija, kompiuterių sistemų inžinierius
3.1.2.	Įdiegti Inžinerinį paketą (galingas kompiuteris ir didelis monitorius; 3D spausdintuvas; elektronikos konstruktoriai)	Paketų skaičius	2019–2021	Administracija, kompiuterių sistemų inžinierius
3.1.3.	Įdiegti Programavimo paketą (galingas kompiuteris ir didelis monitorius; konstruktoriai; mikrokompiuteriai; programuojamų mikrokontrolerių rinkinys; edukaciniai dronai)	Paketų skaičius	2019–2021	Administracija, kompiuterių sistemų inžinierius
3.1.4.	Įdiegti Eksperimentinį paketą (galingas kompiuteris; virtualios realybės akiniai; programinė įranga)	Paketų skaičius	2019–2021	Administracija, kompiuterių sistemų inžinierius
3.1.5.	Atnaujinti bibliotekų	LNB projekte	2019–2021	Administracija,

	kompiuterinę ir programinę įrangą	„Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“ numatytas įrangos skaičius		kompiuterių sistemų inžinierius
3.2. Uždavinys. Užtikrinti optimalias sąlygas programos įgyvendinimui, efektyviai vykdyti bibliotekos veiklos administravimą ir priežiūrą				
3.2.1.	Gerinti materialinę bazę		2019–2021	Administracija, Ūkio ir bendrasis skyrius
3.2.2.	Užtikrinti greitą ir kokybišką interneto ryšį Viešojoje bibliotekoje ir jos teritoriniuose padaliniuose (filialuose)	Viešojoje bibliotekoje interneto ryšio minimalus greitis – nuo 80 Mbps, padaliniuose – nuo 30 Mbps	2019–2021	Administracija, kompiuterių sistemų inžinierius